

KOŠTICKÝ ZPRAVODAJ

pro obce Koštice, Vojnice, Vojničky, Želevice – březen 2018

Vážení občané!

Dostává se vám do rukou další číslo Zpravodaje – tentokrát zaměřené na jarní svátky Velikonoce.

Společenská kronika

V měsíci březnu významné životní jubileum oslavili:

paní Věra Karfíková – 70 let

paní Anna Kubešová – 77 let

paní Zdeňka Klonfarová – 79 let

pan Milan Klokočník – 65 let

Blahopřejeme!

Výlet do muzea kraslic

V sobotu 24.3.2018 se uskutečnil zájezd našich občanů do muzea kraslic v Libotenicích. Každý druhý rok pořádá Asociace malířek a malířů kraslic ČR v kulturním domě v Libotenicích na Litoměřicku výstavu překrásně zdobených velikonočních vajíček. Návštěvníci mohli celý víkend obdivovat na 1580 kraslic zdobených různými technikami, například voskovým reliéfem, škrábáním barvy, batikováním a polepováním dužinou jezerní sítiny. Tato technika je typická pro podřípské kraslice, které představují zcela ojedinělé regionální rukodělné řemeslné výrobky.

Na výstavě představili své rukodělné umění dospělí i děti z kroužku malování kraslic, k vidění zde byly ukázky paličkování a součástí výstavy byly i ukázky včelařství.

Už od pradávných dob bylo vejce symbolem zrození a života. Zdobení skořápek vajec lze vysledovat až do pravěku. Ve starověkém Egyptě či Persii se také na svátky jara barvila červeně vajíčka. V dávné historii se vejce vkládala do hrobů zemřelých. Zlatě obarvené vejce bylo objeveno v královské hrobce v Sumeru. Obyčej malování vajec znali antičtí Římané v době císařské, zmiňuje se o něm Ovidius, Plinius mladší i Juvenalis. A našly se i v polských archeologických výzkumech z 10. století. Křesťanství přijalo symboliku červené jako krve Krista.

Zdobení vajec se pojí s různými pověrami:

Kraslice slouží ženám a dívkám o Velikonocích jako odměna pro koledníka za tzv. pomlazení, čili vyšlehání pomlázkou. Původně byly takové dárky vykoupením, dárkem, součástí velikonoční koledy a pomlázka či oblévačka byly zábavným trestem pro málo štědré dívky.

Věřilo se v magickou moc vajec a k jejímu posílení se pomalovávala různými magickými ornamenty. Magie postupně vymizela, zůstaly jen ornamenty převážně abstraktní nebo rostlinné a zvířecí motivy symbolizující přírodu probouzející se k životu.

Výstavu, která je ukázkou lidových tradic a výtvarné zručnosti, si nenechal ujít ani hejtman Ústeckého kraje Oldřich Bubeníček, kterého přivítala starostka obce Ladislava Rejšková.

(zdroj: <https://www.krajskelisty.cz/ustecky-kraj/okres-litomerice/19232-tak-takovou-krasu-jste-jeste-nevideli-probehla-tradicni-vystava-tech-nejpracovanejsich-kraslic.htm>)

Přehled nejbližších akcí:

15. dubna	premiéra divadelní hry	KD Koštice	18 hodin
29. dubna	vítání ptačího zpěvu	rybníček Vojničky	8 hodin
30. dubna	pálení čarodějnic	hřiště Koštice + park Vojnice	bude upřesněno
7. května	uctění památky padlých	Koštice	bude upřesněno
12. května	závody Mladých hasičů SDH Koštice	O pohár starosty obce	bude upřesněno
13. května	vítání občánků + Den matek	Koštice	bude upřesněno
19. května	Želevecká stopa	Želevice	bude upřesněno

Nepřehlédněte

- **Sběrný dvůr bude pravidelně každý týden otevřen** od soboty 7. dubna 2018 v době od 8.30 do 11.30 hodin.
- Dne 24. března se myslivci z MS Žejdlička společně s dětmi z kroužku Malý Hubert **zúčastnili akce Uklid'me svět 2018**. Uklízeli nepořádek a černé skládky v katastru naší obce, které někteří občané nepochopitelně vytvářejí v přírodě. Nepochopitelně proto, že se všechno dá zdarma odevzdat na sběrném dvoře! Myslivcům i všem dalším účastníkům moc děkujeme!
- V neděli 15. dubna 2018 od 18 hodin se na sále KD Koštice uskuteční **premiéra hry** Raye Cooneyho Jedna plus jedna jsou tři – komedie o tom, že se dá žít dvojí manželský život, pokud přesně dodržíte harmonogram a nedostanete ránu dámskou kabelkou ☺! Srdečně Vás zveme!
- Schůzka vodáků kvůli dojednání letošního termínu se uskuteční dne 10. dubna od 18:00 v salóнку KD Koštice.
- Veřejné zasedání Zastupitelstva obce se koná dne 18.4.2018 od 19 hodin na Obecním úřadě v Košticích.

Lidové zvyky a obyčeje v měsíci dubnu

Beltain / Noc ohňů / Valpuržina noc / Čarodějnice (30. dubna)

Vlivem nepříjemných skutečností ve středověku se do dnešních dnů dochovala Noc ohňů spíše jako upalování čarodějnic a střežení se jejich zlé moci. Lidé večer před touto nocí zabeďňovali stavení, kropili vše svícenou vodou, uvazovali na dveře posvěcené kočičky a dalšími opatřeními se chránili proti domnělým čarodějnicím.

Označení Valpuržina noc pochází z Německa, kde se od 9. století setkávali kněží na hoře Brocken u Eichstadtu u hrobu Walpurgy, anglické misionářky, která byla upálena roku 777 v Heidenheimu a prohlášena za svatou 1. května 870.

Podle historiků mají pověry o čarodějnických sabatech a černých mších jádro v dávných pohanských kultech, kdy lidé na oslavu plodnosti pořádali orgie a jistě byli posilnění nějakou podobnou, ne-li stejnou substancí, jako byly masti z blínu, durmanu a rulíku. Vždyť blín černý prý pěstovali Germáni na svých posvátných políčkách. Tyto byliny mají totiž, kromě halucinogenních také afrodisiakální účinky. Pohanské rituály plodnosti prý mezi lidmi přeživaly až do začátku období renesance, dokud nebyly téměř kompletně potlačeny.

Zvyk pálení ohňů v předvečer prvního máje není zmiňován v žádných staročeských pramenech a podle Čeňka Zírta vznikl pod německým vlivem. Už v polovině 19. století však byl tento zvyk zakazován jako pověrečná praktika, stejně tak nemohl probíhat během 2. světové války a byl potlačován komunistickým režimem. Na mnoha místech Česka tak pálení čarodějnic zaniklo.

O podobě této události na počátku 20. století píše James Frazer:

„ V Čechách v předvečer prvního máje zapalují mladí lidé ohně na kopcích a na vršcích, na rozcestích a na pastvinách a tančí kolem nich. Přeskakují žhnoucí oharky nebo dokonce skáčou přes plameny. Obřad se nazývá ‚pálení čarodějnic‘. Na některých místech bývá zvykem na hranici upalovat loutku představující čarodějnici. Musíme si připomenout, že první máj je proslulá Valpuržina noc a všude v povětrí je plno neviditelných čarodějnic na pekelných pochůzkách. “

Dalším typickým zvykem bylo metání zapálených košťat do vzduchu a nošení jejich ohořelých částí domů pro ochranu. Kromě toho se v souvislosti s nadcházejícím prvním májem stavěla májka, uklízelo hospodářství a chlévy a umísťovaly větvičky do oken za účelem ochrany.

Podoba pálení čarodějnic na počátku 21. století si zachová řadu rysů pocházejících z minulosti, zároveň však došlo k řadě změn. Odlišná je především funkce, původní sociální, ochranný a náboženský význam byl nahrazen funkcí zábavnou a společenskou. Pálení čarodějnic probíhá jak v rámci rodiny, sousedů, přátel či obce, tak jako organizovaná akce.

Příkladem proměny zvyku může být přežívající ústřední role ohně, který je však v některých případech upozadován a hlavní dění probíhá stranou od něj. Oheň také ztratil svou magickou funkci zajišťující ochranu a prosperitu. Také již není nutným zvykem oheň zapalovat na kopci. Dále zanikl zvyk házení zapálených košťat do vzduchu. Zvyk upalovat figurínu čarodějnice však přetval.